

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2017

ΛΑΤΙΝΙΚΑ Ο.Π. - ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

A1.

Νόμισε πως ερχόταν προς αυτόν ένας άνθρωπος με πελώριο μέγεθος και βρόμικο πρόσωπο, όμοιος με είδωλο νεκρού. Μόλις τον είδε ο Κάσσιος, τον έπιασε φόβος και θέλησε να πληροφορηθεί το όνομά του. Εκείνος απάντησε πως ήταν ο Πλούτωνας (ή ο Χάροντας).

Στον Λατινικό πόλεμο, ο Τίτος Μάνλιος, ύπατος, που καταγόταν από αριστοκρατική γενιά, είχε την αρχηγία του στρατού των Ρωμαίων. Αυτός, όταν κάποτε έφευγε από το στρατόπεδο, διέταξε να απέχουν όλοι από τη μάχη. Αλλά λίγο αργότερα ο γιος του πέρασε έφιππος μπροστά από το στρατόπεδο των εχθρών και προκλήθηκε σε μάχη από τον αρχηγό των εχθρών με αυτά τα λόγια [..]

Δεν σου πέρασε η οργή όταν περνούσες τα σύνορα της πατρίδας; Παρ' όλο που είχες έλθει με εχθρική και απειλητική διάθεση, γιατί, όταν είδες τη Ρώμη, δεν σου ήρθε στο μυαλό: «Μέσα σ' εκείνα τα τείχη βρίσκονται το σπίτι και οι εφέστιοι θεοί μου, η μητέρα, η σύζυγος και τα παιδιά (μου)»; Εγώ λοιπόν αν δεν (σε) είχα γεννήσει, η Ρώμη δεν θα πολιορκείτο· αν δεν είχα γιο, θα πέθαινα ελεύθερη σε ελεύθερη πατρίδα. Εγώ τίποτε πια δεν μπορώ να πάθω, ούτε πρόκειται να είμαι για πολύ καιρό τόσο δυστυχισμένη: όμως αντίθετα αυτούς, αν συνεχίσεις, τους περιμένει ή πρόωρος θάνατος ή μακρόχρονη σκλαβιά.

B1.

ingentis: ingenter
facie: facies
similem: simillimo
quem: quae
exercitui: exercitus
proelio: proeliis
minaci: minaciora
illa: illud
penates: penatium
nihil: nulli rei
diu: diutius
miserrima: miser
hos: hac
mors: morte
servitus: servitutis

B2α.

existimavit: existimem

venire: veniendo
aspexit: aspice
concepit: concipient
praefuit: praeesse
abiret: abivisset
abstinarent: abstenturam
haberem: habebuntur
pati: passuram esse
possum: possitis

B2β.

Ενεστώτας: ingrediamur
Παρατατικός: ingrederemur
Μέλλοντας: ingressuri simus
Παρακείμενος: ingressi simus
Υπερσυντέλικος: ingressi essemus

Γ1α.

magnitudinis: γενική της ιδιότητας στο "hominem"
consul: παράθεση στο "T.Manlius"
aliquando: επιρρηματικός προσδιορισμός στο "abiret"
animo: αφαιρετική οργανική του τρόπου στο ρήμα "perveneras"
miserrima: κατηγορούμενο στο "ego" μέσω του συνδετικού ρήματος "futura sum"

Γ1β.

"Respondit ille se esse Orcum": το υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου "esse" είναι το "se".
Βρίσκεται σε πτώση αιτιατική. Πρόκειται για λατινισμό του ειδικού απαρεμφάτου. Έχουμε ταυτοπροσωπία και άμεση αυτοπάθεια.

"Ego nihil iam pati possum": το υποκείμενο του τελικού απαρεμφάτου "pati" είναι το "ego".
Βρίσκεται σε πτώση ονομαστική. Έχουμε ταυτοπροσωπία.

Γ1γ. Dux hostium his verbis proelio filium laccessivit.

Γ1δ.

natus: qui natus erat (επιθετική μετοχή που αναλύεται σε δευτερεύουσα αναφορική πρόταση).

Ingrediēti: dum ingrederis (χρονική μετοχή που αναλύεται σε δευτερεύουσα χρονική πρόταση).

Γ2α.

Υπόθεση: si pergis(οριστική ενεστώτα)
Απόδοση: manet (οριστική ενεστώτα)

Ο υποθετικός λόγος δηλώνει ανοιχτή υπόθεση στο παρόν.

Μη πραγματικό στο παρελθόν: si perrexisses (υποτακτική υπερσυντελικού) - mansisset (υποτακτική υπερσυντελικού)

Υπόθεση δυνατή ή πιθανή: si pergas (υποτακτική ενεστώτα) - maneat (υποτακτική ενεστώτα)

Γ2β.

Non habens filium

Η μετοχή είναι συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος, γι' αυτόν το λόγο τίθεται σε ονομαστική. Απαιτείται η χρήση του μορίου non, καθώς η υποθετική πρόταση εισάγεται με τον αρνητικό υποθετικό σύνδεσμο nisi.

Γ2γ.

Quem simul aspexit Cassius: δευτερεύουσα χρονική πρόταση ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο περιεχόμενο των κυρίων προτάσεων "timorem concepit" και "nomenque eius audire cupivit". Εισάγεται με τον χρονικό σύνδεσμο simul, εκφέρεται με οριστική έγκλιση, γιατί δηλώνει το χρόνο και τίποτε άλλο, χρόνου παρακειμένου, γιατί σε σχέση με τις προσδιοριζόμενες προτάσεις δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν.

Cum aliquando castris abiret: δευτερεύουσα χρονική πρόταση ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα της κύριας πρότασης. Εισάγεται με τον ιστορικό/διηγηματικό σύνδεσμο cum (υπογραμμίζει, τη βαθύτερη σχέση κύριας και δευτερεύουσας, δημιουργεί μια σχέση αιτίου – αιτιατού ανάμεσά τους, είναι φανερός εδώ ο ρόλος του υποκειμενικού στοιχείου της υποτακτικής. Εκφέρεται με υποτακτική παρατατικού (abiret), γιατί εξαρτάται από το ρήμα ιστορικού χρόνου (edixit) και εκφράζει το σύγχρονο στο παρελθόν.